

Týždeň od 31. mája do 6. júna 2009

UČENÍCTVO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

2 Moj 18,13-27; Mat 4,19; 9,9; Mar 3,13-19; 8,31-38; Rim 8,18

ZÁKLADNÝ VERŠ

Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a že sa stávate mojimi učeníkmi.
Ján 15,8

Je dôležité, aby sme v rámci našich možností a rozumových schopností pochopili čo najviac z Božieho zjavenia. A predsa, dokonalé poznanie vierouky nie je nevyhnutným predpokladom spasenia. Dostali sme však príkaz robiť všetko, čo nám bolo nariadené. Byť učeníkom znamená byť celoživotným žiakom a nasledovníkom Majstra.

Kto je učeník? Biblický slovník ho definuje ako „toho, kto sa ako žiak alebo stúpenec riadi učením iného – svojho učiteľa. V Novej zmluve sa slovom učeník prekladá grécky výraz *mathétés...*, ktorý je odvodený od slovesa *manthanein*, čo znamená učiť. Učeník je ten, kto sa učí; teda žiak, poslucháč, stúpenec.“ (SDA Bible Dictionary, 288) Pozrime sa teda bližšie na to, čo znamená byť učeníkom.

TÝŽDEŇ V SKRATKE

Učeník je doživotný Ježišov žiak. Keď nás Kristus volá, máme ho nasledovať kdekoli-vek nás vedie a bez ohľadu na problémy, ktoré s tým súvisia. Ak sa nevyskytnú z iných dôvodov, tak prídu preto, že učeníctvo a obeť akosi patria k sebe. Z ľudského hľadiska sa zdá, že odmena za učeníctvo je dosť skromná. Keď sa však objaví pravý rozmer života v Kristovi, pochopíme, že to stálo za to – bez ohľadu na to, čo musíme teraz vytrpieť.

OSNOVA

- Učeníctvo ako nasledovanie Ježiša (Mar 3,13-19)
- Učeníctvo vyžaduje ochotu počúvať (Mat 4,19; 9,9)
- Učeníctvo vyžaduje ochotu obetovať sa (Mar 8,31-38)
- Učeníctvo prináša istotu Božej blízkosti a radosti (Ján 10,10; Rim 8,18.28-39)
- Učeníctvo ako prijatie Ježiša za Pána nášho života (Ján 20,28)

VODCOVIA A NASLEDOVNÍCI

? Aké princípy vodcovstva nachádzame vo veršoch 2 Moj 18,13-27? Čo sa z nich dozvedáme o vodcoch a nasledovníkoch?

Aj keď v Božích očiach sme si všetci rovní, veľký rozdiel je v tom, čo robíme a aká zodpovednosť nám bola zverená. Niektorí majú dar vodcovstva. Naša spoločnosť a každá organizácia v spoločnosti by sa rozpadla, keby nemala vodcov. V Písme dokonca čítame, že aj v nebi sú rozdielne pozície a úlohy. Vieme napríklad, že sú tam anjeli a archanjeli. Keď Boh povolal svoj ľud z Egypta, ustanovil vodcov. Keď zorganizoval službu vo svätyni, postaral sa o to, aby ju niekto dobre viedol. Boh pôsobil prostredníctvom sudcov, prorokov, kráľov atď.

Vodcovia sú však problematickí, ak sa nenechajú viesť Bohom. A ich práca je zbytočná, ak nemajú nasledovníkov, ktorí sú ochotní nechať sa nimi viesť. Zvlášť však potrebujú skupinu blízkych spolupracovníkov, ktorí sú ochotní učiť sa od svojho vodcu a pomáhať mu pri realizácii jeho cieľov.

? Ježiš povolal dvanástich učeníkov. Prečítaj si Mar 3,13-19, kde je stručný opis vyvolenia dvanástich. Aké ďalšie príklady učiteľov, ktorí sa obklopili učeníkmi nachádzame v Písme? Pozri Mar 2,18.

To, že Ježiš mal skupinu učeníkov, nebolo nič neobyčajné. Pre učiteľov bolo vtedy bežné, že mali svojich „praktikantov“. Pozoruhodné však bolo, koho si vyvolil Ježiš. Vo svojich učeníkoch videl potenciál, ktorý by väčšina z nás nerozpoznala! Pozoruhodná bola tiež ich bezprostredná ochota zanechať svoje každodenné zamestnanie a nasledovať tesára z Nazareta. Zrejme na ňom museli vidieť niečo neobyčajné, čo zatiaľ neobjavila ani väčšina Ježišových príbuzných.

Mali by sme však pripomenúť, že aj keď Dvanásti sú zvláštna skupina ľudí, sú aj mnohí ďalší, o ktorých sa evanjeliá zmieňujú ako o učeníkoch.

? V niektorých kultúrach sa stretávame s tým, že ľudia majú odpor k rešpektovaniu vodcov. Naopak, v iných krajinách ľudia slepo nasledujú svojich vodcov. Aká tendencia je u nás? Ako to správne vyvážiť?

ZNAKY UČENÍCTVA — POSLUŠNOSŤ A VERNOSŤ

Ježiš sa so svojimi učeníkmi nedelil len o poznatky, hoci muselo byť nesmierne zaujímavé počúvať Ježiša, ako vysvetľuje Písmo a odpovedá na množstvo otázok, ktorými ho vtedajší duchovní predstavitelia zasypávali. Veľmi rýchlo si všimli, že Ježiš učil s mocou, ktorá prevyšovala učencov vtedajších dní. Oddelil bezduché tradície od reálnych otázok, ktoré predkladalo Božie slovo. Bolo potrebné pripraviť ďalších učeníkov. Potrebovali sa naučiť podriaďiť svoju vôľu a túžby vôli Všemohúceho.

❓ Aké princípy učeníctva nachádzame v uvedených veršoch? Mat 4,19; 9,9; Mar 8,34

„Áno, nasledujte ho v dobrom i v zlom. Nasledujte ho tak, že sa zbližíte s tými najchudobnejšími a tými, ktorí sú sami. Nasledujte ho tak, že zabudnete na seba a pre dobro iných sa neraz zapriete a obetujete. Keď vás budú tupať a hanobiť, vy nerobte to isté, ale prejavte lásku a zľutovanie s padlým pokolením. Svoj život nepovažoval za vzácny, ale sa ho vzdal kvôli nám. Nasledujte ho od obyčajných jasiel až po kríž. Ježiš je náš vzor.“ (2T 178)

❓ Ako zareagoval Peter, keď mnohí nasledovníci Ježiša opustili? Ján 6,60-70

Nie všetci učeníci zostali s Ježišom. Mnohí od neho odišli. Peter hovoril za učeníkov, keď vyjadril svoju vernosť. Až na Judáša sa v konečnom dôsledku osvedčili ako verní nasledovníci. Stali sa predstaviteľmi ranej cirkvi, aj keď v čase, keď bol ich Majster zajatý a popravený, sa ich zmocnili veľké pochybnosti a sklamanie. Ich skúsenosť je pre nás útechou. Mnohí z nás mali chvíle, keď vo svojom rozhodnutí byť učeníkmi poľavili. To však neznamená, že nad takýmto prechodným omylom a zlyhaním nemôžeme zvíťaziť.

❓ Ako by si odpovedal človeku, ktorý by sa ťa spýtal: „Si Ježišovým verným nasledovníkom?“ Aký vonkajší dôkaz svojej vernosti by si uviedol?

OBEŤ

Väčšina z nás sa rada stretáva s významnými ľuďmi. Stretnutie s hlavou štátu, premiérom alebo nejakou celebritou býva vďačnou témou na rozhovor. Poznať sa s významnou osobnosťou alebo aspoň poznať niekoho, kto sa s nejakou významnou osobnosťou dobre pozná, môže človeka naplňať pocitom pýchy. Zdá sa byť prirodzené, že človek má túžbu šplhať sa hore po spoločenskom rebríčku, nie zostať niekde dolu pri zemi. Ukazuje sa, že aj Ježišovi učeníci oplývali touto nešťastnou ľudskou vlastnosťou.

❓ Niektorí učeníci (a ich príbuzní) sa spoliehali na to, že ak budú nasledovať Ježiša, čaká ich lepšie postavenie. Čo im Ježiš odpovedal? Mat 20,20-23; Mar 10,35-41 Koho ti tento postoj pripomína? Iz 14,12-14

Ježiš nesľuboval svojim učeníkom materiálnu prosperitu ani spoločenské postavenie. Pripravoval ich na niečo úplne iné – nasledovanie ich bude niečo stáť, možno veľa stáť.

❓ Čo sa vo veršoch Mar 8,31-38 dozvedáme o cene učeníctva?

Mladý nemecký teológ, ktorý bol v roku 1945 umučený nacistami, vo svojej známej knihe Cena učeníctva zdôrazňuje, že Božia milosť nie je lacná záležitosť. Nasledovať Krista nie je ľahká vec. Nevyhnutne k tomu patrí utrpenie. Ako povedal Kristus, že „musí trpieť“, tak aj my musíme trpieť. Ak sa chceme stotožniť s ním v jeho živote, musíme tak urobiť aj v jeho utrpení a smrti. Znášať kríž nie je tragédia; je to utrpenie, ktoré je ovocím oddanosti Ježišovi Kristovi. Keď to príde, nie je to nešťastná náhoda, ale nutnosť... Len človek, ktorý je úplne odovzdaným učeníkom, vie pochopiť zmysel kríža. Kríž je tu od počiatku, ale On ho vyvýšil. Vôbec nie je potrebné ísť a vyhľadávať kríž. Nepotrebujeme sa úmyselne vrhať do utrpenia. Ježiš hovorí, že na každého kresťana čaká jeho vlastný kríž, ktorý mu určil Boh. (Dietrich Bonhoeffer, *The Cost of Discipleship*, 98)

❓ Aký kríž ti dal Boh niest? Čo ťa nasledovanie Ježiša Krista stojí? Ak je tvoja odpoveď: „Naozaj nič,“ možno sa potrebuješ lepšie pozrieť na to, ako vlastne nasleduješ svojho Majstra.

ODMENA ZA UČENÍCTVO

Ježiš nenechal svojich učeníkov v pochybnostiach o tom, že nasledovanie si vyžaduje obeť. Otvorene im povedal, čo všetko môžu čakať.

❓ Čo Ježiš sľúbil učeníkom ako bezprostrednú odmenu za to, že ho budú nasledovať? Ján 15,18-25

❓ Aké konkrétne „zasľúbenie“ mal pre Petra? Čo nám to hovorí o cene nasledovania Krista? Ján 21,15-18

Učeníci, s výnimkou Judáša, sa napokon stali apoštolmi. Od prvej kapitoly knihy Skutky apoštolov je jasné, že títo muži sa veľa naučili. Boli s Ježišom a neskôr boli vďaka moci Ducha schopní vyrovnať sa s odporom a prenasledovaním. Aj keď presné detaily nepoznáme, existujú dôvody, prečo môžeme veriť správam z ranokresťanskej éry, ktoré hovoria, že všetci apoštoli boli mučení. Predpokladá sa, že všetci okrem Jána zomreli násilnou smrťou. No ani väznenie na Patmose nebolo luxusnou dovolenkou. Ján bol tiež „brat a spoločník v súžení, kráľovstve a vytrvalosti v Ježišovi“. (Zj 1,9)

❓ Ktoré aspekty učeníctva prevážia všetko utrpenie, s ktorým sa môžeme stretnúť pri nasledovaní Krista? Ján 10,10; Rim 8,28-39

Tí, čo nasledujú Krista, budú čeliť mnohým problémom. Ak ich pohľad zostane upriamený na Majstra, zvládnu všetko, nech sa deje čokoľvek. Budú mať niečo, čo je vzácnejšie ako slová. Ježiš im dáva svoj pokoj, ktorý je úplne iný ako nedokonalý a prchavý pokoj, ktorý ponúka tento svet. (Ján 14,27) Boží pokoj prevyšuje všetko chápanie. (Fil 4,7) Tento pokoj je charakteristickým znakom hojného života, ktorý Kristus dáva svojim učeníkom. (Ján 10,10) Napriek všetkým skúškam a pokušeniam je to život, ktorý upokojuje človeka oveľa viac ako život bez Krista.

Verní nasledovníci Ježiša Krista majú aj istotu večného života – istotu, že to, s čím teraz zápasia, nemôžu porovnávať so zasľúbením večnosti, ktorá ich čaká.

❓ Akú nádej a útechu môžeme čerpať zo zasľúbenia, ktoré čítame v Rim 8,18? Prečo by ťa to malo viesť k tomu, aby si sa naozaj nikdy nevzdával?

VLÁDA JEŽIŠA KRISTA

Učenie v sebe zahŕňa dva rozmery – (1) mať nejakého pána a (2) byť mu verný, nasledovať ho a slúžiť mu. Vzťah k nemu sa zvykne prejavovať aj spôsobom, akým ho oslovujeme.

❓ Ako pri istej príležitosti oslovili učeníci Ježiša? Ján 20,28; 1 Kor 16,22

Nová zmluva dáva Ježišovi rôzne mená. Nazýva ho Synom Božím, ale tiež Synom človeka alebo Mesiášom. Niekoľko stokrát ho nazýva Pánom. Toto slovo, ktoré sa spoiatku používalo dosť všeobecne, sa pre prvých kresťanov stalo veľmi významné. Rímsky cisár si nárokoval božstvo a chcel, aby ho oslovovali „pán“. Vyznať, že ich najvyšším Pánom je Kristus a nie rímsky cisár, neznamenovalo len vyjadriť názor. Doslova to mohla byť otázka života a smrti. Tí, čo žili v Rímskej ríši, mohli mať len jedného „kyriosa“ (pána). Aplikovať tento titul na niekoho iného než na cisára mohlo skončiť mučením a smrťou.

Nazvať Ježiša „Pánom“ si vyžadovalo vieru a oddané učenie. V niektorých oblastiach sveta alebo pre niektorých ľudí nie je ani dnes maličkosťou nazvať Ježiša Pánom. A pre každého kresťana je takéto vyznanie veľkým záväzkom. Ak je Ježiš naším Pánom, potom je zvrchovaným vládcom celého nášho života, toho čo hovoríme i robíme.

❓ Aký kľúčový prvok odhaľuje úprimnosť nášho vyznania, že Ježiš je „Pán“? Mat 7,22.23; Luk 6,46

Jedna vec je nazvať Ježiša naším Pánom a naším Bohom a vyznávať mu vieru, lásku a vernosť. Niečo celkom iné je skutočne podľa toho žiť. Ježiš to povedal jasne: Svoju vernosť mu prejavíme tak, že budeme poslúchať jeho slov. Slovo „neprávosť“ v Mat 7,23 znamená v skutočnosti „bezzákonnosť“. Ozajstný Ježišov nasledovník a učeník bude poslúchať jeho prikázania. (Ján 14,15)

❓ Skús si predstaviť, ako by to v našej cirkvi vyzeralo, keby každý, kto vyznáva, že nasleduje Krista, bol Ježišovým skutočným učeníkom. Aké rozdiely by sme videli? Iných zmeniť nemôžeš. Čo by si mohol zmeniť, aby bol tvoj život naozaj v súlade s Ježišovou vôľou?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe Túžba vekov si prečítaj kapitolu o povolani učeníkov „Našli sme Mesiáša“. (TV 82-90; DA 132-143)

„Ježiš sa neuspokojil s tým, že svojim učeníkom vysvetlil podstatu svojho kráľovstva. Predovšetkým potrebovali nové srdce, ktoré by bolo v súlade s jeho zásadami. Ježiš postavil pred nich dieťa, vlúdne ho vzal do rúk a povedal: ‘Ak sa neobráтите a nebudete ako deti, nikdy nevojдете do nebeského kráľovstva.’ (Mat 18,3) Nebo si cení prostotu, úprimnosť a dôverčivú lásku dieťaťa. To sú znaky pravej veľkosti.“ (TV 304; DA 437)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Zamyslite sa nad otázkou, čo to stojí byť Ježišovým skutočným nasledovníkom. Čo vás stálo nasledovanie Ježiša? Aký to má pre vás význam?
2. Ako môžeme pomôcť novým bratom a sestrám stať sa lepšími Ježišovými učeníkmi? Prečo byť učeníkom znamená oveľa viac než len rozumový súhlas s množstvom doktrín, alebo dokonca viac než veriť, že Ježiš zomrel za tvoje hriechy?
3. Sme povolaní byť Ježišovými učeníkmi. Ale svoje vzory máme aj medzi ľuďmi. Je to správne? Ak áno, ako dosiahnuť, aby sme pritom nezabudli, komu máme byť nado- všetko verní?
4. Pristihli ste sa pri túžbe byť slávnejší, obdivovanejší, mať viac moci a prestíže? Prečo sú takéto túžby v rozpore s tým, čo znamená byť Kristovým učeníkom?

ZHRNUTIE

Byť Ježišovým učeníkom nie je maličkosť. Vyžaduje si to silné presvedčenie, vytrvalosť a ochotu nasledovať Pána bez ohľadu na problémy, ktoré s tým súvisia. Byť Kristovým učeníkom znamená žiť vierou – dôverovať Bohu aj v tých najťažších chvíľach. Znamená to byť ochotný zomrieť seba a žiť pre dobro iných a na Božiu slávu.